

Kryteria oceniania

w zakresie 3 klasy liceum

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„W świecie” z serii „Drogi świadków Chrystusa”;

podręcznik nr AZ-42-01/10-KR-6/13 do nauczania religii rzymskokatolickiej

zgodny z programem nauczania nr AZ-4-01/10 (liceum) oraz AZ-6-01/10 (technikum)

Rozdział I POWOŁANIE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń: - wyjaśnia, w jakim celu Pan Bóg powołuje ludzi; - charakteryzuje obecność chrześcijanina we współczesnym świecie; - charakteryzuje służbę wynikającą z różnorodności sakramentów w służbie wspólnoty; - podaje przykłady sytuacji z życia ludzi wskazujące na to, że chrześcijanie liczą się w swoim życiu z Panem Bogiem; - wyjaśnia dlaczego takie, a nie inne przedmioty wybieramy na egzamin maturalny.	Uczeń: - na podstawie życiorysu św. Ignacego Loyoli definiuje pojęcie „powołanie”; - analizuje fragmenty <i>Listu do Diogneta</i> ; - wie w czym wyraża się obecność Pana Boga w życiu chrześcijanina; - charakteryzuje sposoby realizowania życiowego powołania w Kościele.	Uczeń: - analizuje tekst biblijny (1 Sm 16, 1-13) metodą Västeras; - wyjaśnia związek życia chrześcijańskiego z ostatecznym celem człowieka; - uzasadnia ważność sakramentów małżeństwa i święceń dla realizacji chrześcijańskiego powołania; - uzasadnia, że wolność jest podstawą życiowego powołania chrześcijan.	Uczeń: - uzasadnia, że chrzest jest źródłem powołania chrześcijańskiego; - uzasadnia konieczność dojrzałej religijności dla życia chrześcijańskiego; - wyjaśnia, w jaki sposób sakramenty w służbie wspólnoty pomagają chrześcijaninowi w kształtowaniu dorosłości; - uzasadnia potrzebę różnorodności życiowych powołań w Kościele.

Rozdział II MAŁŻEŃSTWO

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia religijny charakter małżeństwa; - wyjaśnia dlaczego związki homoseksualne budzą kontrowersje; - definiuje małżeństwo jako sakrament; - wie, że obrazem miłości małżeńskiej jest miłość Pana Boga do ludzi; - wie, że dar wiary zobowiązuje do coraz głębszego poznawania Pana Boga i życia według Jego woli; - wie, że dla katolików podstawową etyczną normą postępowania jest miłość; - wie, że Kościół wierzy, że normy etyczne, do których zobowiązuje, nie pochodzą od niego samego, lecz są ustanowione przez Stwórcę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tekst biblijny Mt 19, 1-9; - charakteryzuje „godność kobiety” i „godność mężczyzny”; - wymienia cechy sakramentalnego małżeństwa; - wyjaśnia poszczególne elementy przysięgi małżeńskiej; - uzasadnia potrzebę korzystania z sakramentów Kościoła w kształtowaniu więzi małżeńskiej; - wymienia obszary życia małżeńskiego, do których odnosi się katolicka etyka małżeńska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia podstawy jedności i nierozzerwalności małżeństwa; - wymienia, jakie racje chrześcijanin bierze pod uwagę przy poszanowaniu godności kobiety i mężczyzny; - interpretuje małżeństwo jako przymierze; - uzasadnia potrzebę zwrotu: „Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, w Trójcy Jedyny, i wszyscy święci”; - charakteryzuje postawę chrześcijańskich małżonków w przestrzeni emocjonalnej, poznawczej i dążeńiowej; - uzasadnia, dlaczego Kościół sprzeciwia się rozwodom, antykoncepcji i aborcji oraz technikom, które powodują oddzielenie rodzicielstwa od miłostnego aktu dwojga osób i poczęcia dziecka. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia swoje propozycje jak powinno według niego wyglądać przygotowanie chrześcijan do małżeństwa; - uzasadnia konieczność rozróżniania godności kobiety i mężczyzny; - interpretuje słowa przysięgi małżeńskiej w kontekście przymierza Pana Boga z ludźmi; - wyjaśnia związek zachodzący między naturalną więzią małżeńską i sakramentami; - wyjaśnia, jak Kościół rozumie planowanie urodzeń.

Rozdział III RODZINA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia biblijne znaczenie rodziny; - uzasadnia konieczność troski o więzi rodzinne; - wyjaśnia, jakie znaczenie dla relacji rodzinnych mają więzi między rodzeństwem; - wymienia przykłady macierzyństwa i ojcostwa przedstawione w literaturze; - definiuje pojęcie procesu wychowania; - wyjaśnia znaczenie wychowania religijnego; - definiuje pojęcie naturalne planowanie rodziny; - wyjaśnia, jak Kościół wspiera rodzinę w radzeniu sobie z zagrożeniami; - uzasadnia, że rodzina jest wartością. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w grupie interpretuje perykopę Łk 1, 57-66 metodą analizy strukturalnej; - charakteryzuje relacje w rodzinie w kategoriach więzi; - uzasadnia, że chrześcijanin ma obowiązek kształtowania właściwych więzi między rodzeństwem; - wyjaśnia, że rodzicielstwo jest powołaniem; - pracując w grupie przyporządkowuje działania rodziców sprzyjające rozwojowi dziecka do poszczególnych sfer rozwoju: fizycznego, umysłowego, moralnego; - wyjaśnia, dlaczego Kościół promuje naturalne planowanie rodziny; - wyjaśnia co oznacza, że życie religijne chroni rodzinę przed zagrożeniami; - uzasadnia, dlaczego Kościół popiera adopcję. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, które wartości tradycyjnej rodziny żydowskiej są ważne dla współczesnej rodziny chrześcijańskiej; - wypowiada się twórczo w dyskusji na temat „Na ile ode mnie zależą właściwe więzi w rodzinie”; - uzasadnia, że przyjmowanie sakramentów służy rozwojowi więzi z rodzeństwem; - uzasadnia, że macierzyństwo i ojcostwo są wzajemnie się uzupełniającymi formami rodzicielstwa; - wyjaśnia podstawy wychowania chrześcijańskiego; - uzasadnia wartość naturalnego planowania rodziny; - uzasadnia, że niezrozumienie istoty małżeństwa i rodziny jest zagrożeniem dla jej funkcjonowania; - uzasadnia, że chrześcijańscy małżonkowie, zmagający się z problemem niepłodności, nie mogą dążyć do posiadania dziecka „za wszelką cenę”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje związki zachodzące w rodzinie i te łączące Chrystusa z Kościołem; - przedstawia swoje propozycje jak pomoc rodzeństwu przeżywającemu kryzys wiary; - interpretuje rodzicielstwo w kontekście związków człowieka z Bogiem; - uzasadnia, że rodzice mają niezbywalne prawo i obowiązek wychowania dziecka; - wyjaśnia znaczenie naturalnego planowania rodziny dla kształtowania więzi małżeńskiej; - wyjaśnia, jak Kościół pomaga rodzinom, które nie mogą korzystać z sakramentów świętych; - interpretuje rodzinę jako wspólnotę będącą obrazem miłości Boga.
--	--	--	---

Rozdział IV DOMOWY KOŚCIÓŁ

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że życie religijne należy do istoty życia rodzinnego; - uzasadnia, że rytm życia rodziny chrześcijańskiej jest związany z rokiem liturgicznym; - podaje przykłady różnego nastawienia rodzin chrześcijańskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tekst biblijny Łk 2, 41-52; - interpretuje świąteczne zwyczaje w kontekście historii zbawienia; - uzasadnia potrzebę udziału rodziny w życiu sakramentalnym; - wyjaśnia rolę parafii w kształtowaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wie, że scena odnalezienia Jezusa w świątyni daje nadzieję, że jedynie Pan Bóg może wypełnić najgłębsze tęsknoty człowieka; - wyjaśnia, co to znaczy, że rodzina chrześcijańska jest „domowym sanktuarium”; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia znaczenie życia religijnego dla kształtowania więzi rodzinnych; - podaje przykłady świątecznych tradycji, jakie chciałby kontynuować lub wprowadzić do swojej rodziny;

<p>do sakramentów Kościoła;</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje tekst dotyczący sposobów i motywów zaangażowania się ludzi w życie społeczności parafialnej; - charakteryzuje funkcje rodziny w aspekcie życia chrześcijańskiego; - uzasadnia, że miłość jest podstawą życia rodziny chrześcijańskiej; - charakteryzuje praktyki kultu Serca Pana Jezusa. 	<p>dojrzałości rodziny;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje tekst biblijny Łk 2, 41-52 w kontekście funkcji rodziny chrześcijańskiej; - wyjaśnia, co to znaczy, że słowo Boże pomaga budować chrześcijańską rodzinę; - uzasadnia potrzebę zawierzenia rodziny Sercu Pana Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego sakramenty umacniają więzi rodzinne; - uzasadnia potrzebę istnienia wspólnoty parafialnej dla życia rodzinnego; - uzasadnia, że chrześcijaństwo wspiera rodzinę w spełnianiu jej funkcji; - wykonuje projekt „herbu”, który będzie wyrażał jego zamysł założenia rodziny zbudowanej na sakramencie małżeństwa; - wykonuje projekt „pamiątki” zawierzenia rodziny Sercu Pana Jezusa. 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje związki łączące życie sakramentalne rodziny z codziennością; - uzasadnia potrzebę zaangażowania się członków rodziny w życie parafialne; - wyjaśnia w jaki sposób aktualnie jego rówieśnicy uczestniczą w wypełnianiu funkcji chrześcijańskich pełnionych przez rodzinę; - interpretuje <i>Dekalog</i> w kontekście życia rodzinnego; - interpretuje funkcje rodziny w kontekście kultu Serca Pana Jezusa.
--	---	--	---

Rozdział V O MAŁŻEŃSTWIE I RODZINIE CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie tekstu biblijnego Ef 4, 22-32 wyjaśnia pojęcia: „nowe życie”, „bałwochwalstwo”, „gniewajcie się, ale nie grzeszcie”; - wyjaśnia pojęcie „być sobą”; - wymienia funkcje narzeczeństwa; - opisuje jak ludzie obchodzą walentynki i dlaczego; - uzasadnia powiedzenie: „Nie szukaj kogoś, z kim możesz żyć, ale kogoś, bez kogo nie możesz żyć”; - wie jakie błędy ludzie najczęściej popełniają, decydując się na małżeństwo; - próbuje zdefiniować pojęcie „miłości”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że źródłem „nowego życia” jest związek z Jezusem Chrystusem; - charakteryzuje warunki budowania własnej tożsamości; - uzasadnia potrzebę akceptowania siebie; - wyjaśnia, dlaczego Kościół zobowiązuje narzeczonych do życia w czystości przez zachowanie wstrzemięźliwości seksualnej; - uzasadnia, że źródłem dojrzałej miłości chrześcijanina jest miłość Boga do człowieka; - wyjaśnia pojęcie „zgoda małżeńska”; - interpretuje miłość małżeńską w kontekście miłości Boga do ludzi; - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie uznają Boga za źródło prawdziwej miłości. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia potrzebę respektowania zasad „nowego życia” w życiu chrześcijańskim; - interpretuje pojęcie „być sobą” w kontekście „nowego życia”; - wyjaśnia dlaczego młodzi ludzie mimo niesprzyjającej atmosfery wokół małżeństwa tak podkreślają doniosłość zaręczyn; - na podstawie lektury biblijnego <i>Hymnu o miłości</i> ilustruje cechy dojrzałej miłości; - wymienia przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa; - charakteryzuje związki pomiędzy podmiotami miłości, na które wskazuje przykazanie miłości; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje artykuł prasowy pod tytułem: <i>Nowe życie</i> uwzględniając analizę tekstu biblijnego Ef 4, 22-32 i wyjaśnione pojęcia; - uzasadnia niebezpieczeństwo ideologii <i>gender</i> dla kształtowania własnej tożsamości; - uzasadnia, że narzeczeństwo nie jest małżeństwem; - interpretuje cechy dojrzałej miłości w kontekście obchodów walentynek; - opracowuje w grupie zasady wyboru współmałżonka; - interpretuje miłość małżeńską i rodzinną w kontekście przykazania miłości.

Rozdział VI
DROGI ŚWIADKÓW CHRYSYTUSA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia konieczność składania świadectwa wiary przez chrześcijan; - uzasadnia, że Kościół wspomaga człowieka w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania egzystencjalne; - wymienia przykładowe zarzuty wobec chrześcijaństwa; - wie, czemu służą „karty” ogłaszane przez różnego rodzaju organizacje krajowe czy międzynarodowe; - na podstawie wybranych hagiografii wyjaśnia, co zdecydowało, że tych ludzi nazywamy świętymi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje biblijne metafory odnoszące się do świadectwa wiary; - w grupie przygotowuje kolaż na wybrany temat dotyczący pytania egzystencjalnego lub Kościoła; - wyjaśnia wkład chrześcijaństwa w rozumienie ludzkiej egzystencji; - uzasadnia słusność stanowiska Kościoła w obronie rodziny; - wyjaśnia, czym różni się dobre życie od życia świętego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie świadectwa wiary dla rozwoju królestwa Bożego w świecie; - wyjaśnia potrzebę przynależności do Kościoła; - uzasadnia aktualność chrześcijaństwa dla ludzkiego życia; - interpretuje problemy współczesnej rodziny w świetle Ewangelii; - uzasadnia, że chrzest jest „bramą” świętości. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentuje współczesne metafory pomagające zrozumieć rolę chrześcijan we współczesnym świecie; - uzasadnia, że Kościół jest potrzebny młodemu dorosłemu; - wyjaśnia potrzebę poznawania religii dla kształtowania własnej dorosłości; - w grupie redaguje wybrane zagadnienie z <i>Karty rodziny chrześcijańskiej we współczesnym świecie</i>; - uzasadnia niewystarczalność dobrego życia bez więzi z Panem Bogiem.

Opracował: ks. Piotr Ochoński